RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 214.492 van 7 juli 2011
in de zaak A. 142.092/VII-38.053.

In zake : de VZW VOGELBESCHERMING VLAANDEREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Gwijde Vermeire
kantoor houdend te 9000 Gent
Voskenslaan 301
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Bronders
kantoor houdend te 8400 Oostende
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :
de VZW HUBERTUSVERENIGING VLAANDEREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Bouckaert
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 26 september 2003, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2003 betreffende de jacht in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2003 tot 30 juni 2008.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 145.441 van 6 juni 2005 zijn de vorderingen tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing en tot het opleggen van een dwangsom verworpen.

Bij arrest nr. 203.218 van 22 april 2010 zijn de debatten heropend en werd het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat belast met een aanvullend onderzoek.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 mei 2011.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gwijde Vermeire, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Saartje Callens, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Jan Bouckaert, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Artikel 4 van het jachtdecreet van 24 juli 1991 (hierna : jachtdecreet) luidde op het ogenblik van het bestreden besluit als volgt :

> "De Vlaamse Regering bepaalt minstens vijfjaarlijks na advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de in artikel 10 derde lid van het koninklijk besluit van 15 september 1924 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 12 april 1977 bedoelde gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad, voor het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het Gewest, voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild en voor elke jachtwijze de data van de opening en van de sluiting van de jacht.
>
> De besluiten betreffende de opening en de sluiting van de jacht worden ten minste dertig dagen voor de op grond van het eerste lid bepaalde datum bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad".

3.2. Bij besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 1998 wordt de jacht geregeld in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 1998 tot 30 juni 2003.

Bij arresten nrs. 104.550 tot 104.553 van 11 maart 2002 vernietigt de Raad van State sommige bepalingen van dit besluit.

3.3. Nog vooraleer de Vlaamse minister van Leefmilieu een voorontwerp van nieuw jachtopeningsbesluit heeft opgemaakt, brengen de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, de gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad, respectievelijk op 24 september 2002, 26 november 2002 en 11 december 2002 een advies uit, waarin met het oog op de vaststelling van een nieuw jachtopeningsbesluit wijzigingen

worden voorgesteld ten aanzien van het genoemde besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 1998.

3.4. Op 28 mei 2003 brengt de inspectie van financiën advies uit over het voorontwerp van nieuw jachtopeningsbesluit voor de periode van 1 juli 2003 tot 30 juni 2008.

3.5. Op 2 juni 2003 vindt het Benelux-overleg plaats over dat voorontwerp.

3.6. De Vlaamse minister van Leefmilieu zendt op 3 juni 2003 naar de minister van Landbouw en Landelijke Aangelegenheden van het Waalse Gewest en naar de minister van Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een brief, met de volgende inhoud :

> "Waarde collega,
> Ik vraag uw aandacht voor het jachtopeningsbesluit 2003-2008 van het Vlaams gewest waarvan u de tekst in bijlage kan terugvinden. Gezien dit besluit in voege moet treden op 30 juni 2003 wens ik voor het overleg conform de bijzondere wet van 8-8-1980 tot hervorming van de instellingen de schriftelijke procedure te volgen.
> Ik stel volgende beslissing voor:
> 1. De ICL neemt nota van het Ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van de regelgeving betreffende de jacht in het Vlaamse Gewest;
> 2. De ICL constateert dat de overlegprocedure bepaald in artikel 6, § 2, 2° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen met betrekking tot het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering hiermee is afgesloten;
> Gezien de Vlaamse regering uiterlijk op vrijdag 13 juni een principiële beslissing zal nemen in dit dossier had ik graag voordien eventuele opmerkingen ontvangen".

3.7. De Vlaamse minister van Leefmilieu legt op 3 juni 2003 het voorontwerp van nieuw jachtopeningsbesluit voor aan de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad.

Het vast comité van de Vlaamse Hoge Jachtraad brengt daarop advies uit over dat voorontwerp. In dit advies wordt onder meer het volgende gesteld :

"Aanleiding voor deze vergadering was een tekstvoorstel over het nieuwe jachtopeningsbesluit vanwege het kabinet van minister Sannen dat dinsdagnamiddag (3 juni) ter beschikking werd gesteld en waarover het advies van de Raad tegen vrijdag (6 juni) verwacht werd. Het Vast Comité betreurt het feit dat deze tekst pas in extremis ter beschikking werd gesteld. Ondanks het feit dat de Raad reeds op 24 september 2002 een eerste advies gaf, werd de tekst vanwege het kabinet slechts drie weken vooraleer het nieuwe openingsbesluit reeds gepubliceerd zou moeten zijn in het Staatsblad aan de Raad ter advisering voorgelegd. Het Vast Comité vreest dan ook voor een juridisch vacuüm indien het nieuwe besluit niet tijdig (wordt) gepubliceerd en drukt de vrees uit wat er te gebeuren staat onder andere op het vlak van wildschade".

Op 5 juni 2003 brengt de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud een "spoedadvies" uit. Van de zesentwintig leden van de Raad zijn er tien aanwezig. In dit advies wordt onder meer het volgende gesteld :

"De Raad betreurt de laattijdige consultatie van de raad waardoor over een dergelijk belangrijke materie een spoedadvies op zulke korte termijn moet gegeven worden".

De gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad brengt op 6 juni 2003 advies uit.

3.8. De Vlaamse minister van Leefmilieu legt op 27 juni 2003 het voorontwerp van nieuw jachtopeningsbesluit voor aan de Vlaamse regering.

De Vlaamse regering beslist om haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp, op voorwaarde dat aan artikel 14 van het ontwerpbesluit een paragraaf 6 wordt toegevoegd, waarvan de tekst als volgt luidt :

"Indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, kunnen broedsels van de fazant, die beschadigd zijn door maaiwerkzaamheden, overgebracht worden voor verdere uitbroeding, het opkweken en het voor 1 juli van hetzelfde kalenderjaar opnieuw in de natuur brengen van de jongen. Het overbrengen van eieren en jongen wordt gemotiveerd en geregistreerd bij de woudmeester".

Met betrekking tot het voorafgaand advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State beslist de Vlaamse regering :

> "(...) de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu, te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit, aangepast conform de in punt 1 vermelde beslissing, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek om spoedbehandeling zoals bepaald in artikel 84, § 1, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (advies mee te delen binnen een termijn van vijf werkdagen)".

3.9. De Vlaamse minister van Leefmilieu legt op 1 juli 2003 het overeenkomstig de beslissing van de Vlaamse regering aangepaste ontwerp van nieuw jachtopeningsbesluit ter advies voor aan de afdeling wetgeving van de Raad van State.

3.10. Het advies nr. 35.653/3 van 3 juli 2003 van de afdeling wetgeving van de Raad van State stelt onder meer het volgende :

> "Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.
>
> In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd 'door de omstandigheid dat de jacht op reebok in juli plaatsvindt en het feit dat het huidige jachtopeningsbesluit afloopt op 30 juni 2003'.
>
> Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.
>
> (...)".

3.11. In het Belgisch Staatsblad wordt op 28 juli 2003 het besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2003 betreffende de jacht in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2003 tot 30 juni 2008 bekendgemaakt.

Dit is het bestreden besluit.

3.12. Op 26 september 2003 vorderen veertien verzoekende partijen, waaronder de VZW Hubertusvereniging Vlaanderen, die in de voorliggende zaak tussenkomende partij is, eveneens de nietigverklaring -zij het slechts gedeeltelijk- van het met het voorliggende beroep bestreden besluit (zaak A. 142.110/IX-3945).

3.13. Bij besluiten van de Vlaamse regering van 21 oktober 2005 en 7 maart 2008 wordt het bestreden besluit gewijzigd.

Deze wijzigende besluiten worden door de verzoekende partij niet met een beroep tot nietigverklaring bestreden.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. In een eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 1.2.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna : milieubeleidsdecreet) en van artikel 16, § 1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna : natuurbehouddecreet), doordat in de artikelen 11, 12, § 3, en 7, § 1, 4°, van het bestreden besluit de jacht op de grauwe gans alsook het vernietigen van de eieren van deze soort wordt toegelaten. Met verwijzing naar stukken uitgaande van onder meer de VZW Vlaamse Avifaunacommissie, stelt de verzoekende partij dat in 1994 de populatie grauwe ganzen in Vlaanderen geschat werd op 180 à 190 koppels, waardoor het een zeldzame soort betreft. Zij meent dat overeenkomstig artikel 1.2.1, § 1, 3°, van het milieubeleidsdecreet de zeldzame wilde soorten beschermd moeten worden en dat er een "hoog beschermingsniveau" gegarandeerd moet worden. Voorts stelt zij dat overeenkomstig artikel 16, § 1, van het natuurbehouddecreet de overheid die een vergunning of toelating verleent er voor moet zorgen dat geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan. Zij acht

die bepaling van toepassing, nu het bestreden besluit in de ruime zin een vergunning of toelating tot jacht is, minstens een noodzakelijke voorwaarde tot jacht.

5. De verwerende partij antwoordt dat het middel vooreerst feitelijke grondslag mist, aangezien de grauwe gans niet langer tot de zeldzame vogelsoorten in Vlaanderen behoort. Zij verwijst naar de berichtgeving van het Instituut voor Natuurbehoud, waarin wordt gesteld dat de populatie grauwe ganzen de laatste jaren enorm uitbreidde, nog steeds een gestage groei kent en geschat wordt op 936 tot 1.116 broedparen en waaruit blijkt dat de door de verzoekende partij aangebrachte gegevens achterhaald zijn.

Wat de vernietiging van de eieren van de grauwe gans betreft, wenst de verwerende partij enige nuancering aan te brengen, aangezien het bestreden besluit het schudden, rapen of vernielen van die eieren slechts toelaat in welbepaalde gevallen, met name ten behoeve van natuurbeheer, en onder controle van de woudmeester.

Zij merkt voorts op dat de toegelaten jacht op de grauwe gans een vroege nazomerjacht betreft, die enkel de lokale populaties beoogt, daar de trekpopulaties pas eind oktober in Vlaanderen toekomen, wanneer de jacht reeds gesloten is.

Zij meent dat er geen sprake kan zijn van een schending van artikel 16, § 1, van het natuurbehouddecreet, aangezien de jacht slechts gedurende een korte termijn open is en er voorzien is in een controleorgaan bij de bestrijding van de grauwe gans. Bovendien stelt zij dat de verzoekende partij nergens verduidelijkt waarin de vermeende schending van die bepaling dan wel zou bestaan.

6. De verzoekende partij repliceert dat de grauwe gans wel degelijk een zeldzame soort is, aangezien een populatie van 1.000 à 1.200 paren in de Rode

Lijst van de Nederlandse broedvogels als zeldzaam wordt beschouwd. Bovendien is het een inheemse soort, waardoor op grond van artikel 1.2.1 van het milieubeleidsdecreet een bijzondere bescherming wordt genoten.

De verzoekende partij stelt dat nergens wordt verduidelijkt waarom de grauwe gans moet worden gedecimeerd en dat geenszins blijkt dat de grauwe gans het natuurlijk evenwicht zou verstoren. Ook betwijfelt zij dat de trekpopulatie slechts vanaf eind oktober zou toekomen. Dat de landbouwers toenemende schade zouden lijden door grauwe ganzen, is volgens haar niet bewezen. Bovendien merkt zij op dat tal van de vogelrijke gebieden vermeld in artikel 11 van het bestreden besluit tot de speciale beschermingszones in het kader van de Europese vogelrichtlijn behoren, waar de bescherming van vogelsoorten primeert en waar passende maatregelen moeten worden genomen om te voorkomen dat de vogels aldaar worden verstoord. Nu voor de jacht op de grauwe gans en voor het vernietigen van de broedsels ervan elke verantwoording ontbreekt, meent zij dat het bestreden besluit het redelijkheidsbeginsel miskent.

Verder stelt zij dat op grond van artikel 16, § 1, van het natuurbehouddecreet voorafgaand aan het toebrengen van schade aan de natuur een belangenafweging dient te worden gemaakt, wat met betrekking tot de jacht op de grauwe gans niet is gebeurd. Ook dient in het licht van die bepaling in beschermde gebieden natuurschade te worden vermeden, wat evenmin het geval is bij de jacht op de grauwe gans. Het feit dat een zekere controle bestaat en dat de jachtperiode beperkt is, is volgens de verzoekende partij een "beperking" van de natuurschade, terwijl in eerste instantie de natuurschade voorkomen moet worden.

7. In haar laatste memorie stelt de verzoekende partij dat een kortere jachtperiode in vogelrijke gebieden van vijftien dagen in plaats van vijfenveertig dagen geen voldoende sterk argument is om de schending van artikel 1.2.1 van het milieubeleidsdecreet te weerleggen. Gedurende die vijftien dagen kan immers met meer jagers en intensiever gejaagd worden.

Beoordeling

8. Artikel 1.2.1 van het milieubeleidsdecreet luidt als volgt :

"§ 1. Ten behoeve van de huidige en toekomstige generaties heeft het milieubeleid tot doel :

1° het beheer van het milieu door de duurzame aanwending van de grondstoffen en de natuur;

2° de bescherming, tegen verontreiniging en onttrekking, van mens en milieu, en in het bijzonder van de ecosystemen die van belang zijn voor de werking van de biosfeer en die betrekking hebben op de voedselvoorziening, de gezondheid en de andere aspecten van het menselijk leven;

3° het natuurbehoud en de bevordering van de biologische en landschappelijke diversiteit, met name door de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke habitats, ecosystemen en landschappen met ecologische waarde en het behoud van de wilde soorten, in het bijzonder van die welke bedreigd, kwetsbaar, zeldzaam of endemisch zijn.

§ 2. Op basis van een afweging van de verschillende maatschappelijke activiteiten streeft het milieubeleid naar een hoog beschermingsniveau. Het berust onder meer op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, het standstill-beginsel en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

§ 3. De in § 1 en § 2 bepaalde doelstellingen en beginselen moeten in het bepalen en uitvoeren van het beleid van het Vlaamse Gewest op andere gebieden worden geïntegreerd. Bij de uitvoering van het beleid wordt rekening gehouden met de sociaal-economische aspecten, de internationale dimensie en de beschikbare wetenschappelijke en technische gegevens".

Luidens artikel 7, § 1, 4°, van het bestreden besluit is de jacht op grauwe ganzen in elk jachtseizoen open van 15 augustus tot en met 30 september.

Overeenkomstig artikel 11, eerste lid, van het bestreden besluit wordt de jacht op grauwe ganzen in de vogelrijke gebieden, opgesomd in die bepaling, geopend van 15 september tot en met 30 september, in afwijking van het bepaalde in artikel 7 van dat besluit.

Luidens artikel 12, § 3, van het bestreden besluit mogen de jachtrechthouder, zijn beëdigde jachtwachter, de grondeigenaar en de grondgebruiker, ten behoeve van het natuurbeheer, eieren van de Canadese gans en de grauwe gans schudden, rapen of vernielen, na voorafgaande schriftelijke melding aan de woudmeester.

9. Artikel 1.2.1 van het milieubeleidsdecreet bevat algemene beleidsdoelstellingen die gelden in het Vlaamse Gewest. Eén van die doelstellingen is "het behoud van de wilde soorten, in het bijzonder van die welke bedreigd, kwetsbaar, zeldzaam of endemisch zijn" (art. 1.2.1, § 1, 3°). Dit voorschrift kan enkel geschonden worden door een handeling die kennelijk indruist tegen die algemene beleidsdoelstelling, en wel op een wijze die een meer dan tijdelijke of plaatselijke impact heeft.

Daargelaten de vraag of de grauwe gans een zeldzame vogel is, wordt vastgesteld dat in het bestreden besluit wel degelijk rekening wordt gehouden met de geringe populatie van de grauwe gans. Met name wordt in vogelrijke gebieden de jacht op de grauwe gans elk jachtseizoen beperkt tot een periode van vijftien dagen, waar in de regel de jacht op de grauwe gans elk jachtseizoen is toegelaten gedurende een periode van vijfenveertig dagen. Voor de jacht op de Canadese gans bedragen deze periodes respectievelijk twee en vijf maanden, voor de jacht op wilde eenden respectievelijk twee maanden en vier en een halve maand.

Het schudden, rapen of vernielen van de eieren van de grauwe gans wordt in het bestreden besluit aan voorwaarden verbonden. Het is slechts mogelijk in welbepaalde gevallen, met name ten behoeve van het natuurbeheer, en na voorafgaande schriftelijke melding aan de woudmeester.

Zowel in haar memorie van wederantwoord, ingediend in oktober 2005, als in haar laatste memorie, ingediend in maart 2011, wordt door de verzoekende partij bevestigd dat het aantal grauwe ganzen de laatste jaren is

toegenomen. Er blijkt dan ook niet dat de toepassing van het bestreden besluit de populatie grauwe ganzen heeft doen afnemen.

Gelet op het voorgaande, wordt vastgesteld dat de door de verzoekende partij ingeroepen bepalingen van het bestreden besluit niet kennelijk indruisen tegen de algemene beleidsdoelstelling van het behoud van de wilde soorten vervat in artikel 1.2.1 van het milieubeleidsdecreet.

10. Artikel 16, § 1, van het natuurbehouddecreet luidt als volgt :

> "In het geval van een vergunningsplichtige activiteit, draagt de bevoegde overheid er zorg voor dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan door de vergunning of toestemming te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen".

Met toepassing van die bepaling dient elke overheid die wordt gevat door een vergunningsaanvraag of een vraag tot toestemming er zorg voor te dragen dat door het opleggen van voorwaarden of het weigeren van de vergunning of de toestemming er geen vermijdbare schade aan de natuur ontstaat. Het voormelde artikel is van toepassing op het verlenen van vergunningen, doch niet op het uitvaardigen van reglementaire akten of verordeningen, zoals het bestreden besluit.

11. Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

12. In een tweede middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 8 van het natuurbehouddecreet, van artikel 1.2.1, §§ 1, 3°, en 2 van het milieubeleidsdecreet en van het redelijkheidsbeginsel. Zij is van mening dat het standstill-beginsel op kwantitatief vlak door het bestreden besluit miskend wordt,

aangezien dit de jacht toelaat in meer gebieden dan voorheen. Met name is ingevolge artikel 11, 22°, van het bestreden besluit de jacht toegelaten in "de buitendijkse gebieden langs de volledige Zeeschelde en de getijdegebieden van Durme, Rupel, Dijle en Nete; onder buitendijks gebied wordt verstaan het gebied tussen de laagwaterlijn en de winterdijk", waardoor het jachtgebied langsheen de genoemde rivieren duidelijk is uitgebreid ten aanzien van het oude jachtbesluit van 23 juni 1998. Zij meent dat het standstill-beginsel ook op kwalitatief vlak miskend wordt door voormeld artikel 11, 22°, aangezien de jachtgeluiden erg ver dragen en de bodem en het water vergiftigd worden door loodhagel dat in de voedselketen terechtkomt. Bovendien merkt zij op dat volgens het Instituut voor Natuurbehoud de buitendijkse gebieden langs de getijderivieren één van de belangrijkste watervogelgebieden in Vlaanderen zijn. Door hun moeilijke toegankelijkheid en regelmatige overstroming vormen de slikken en schorren een barrière tegen menselijke betreding en zijn ze een passend rustgebied voor vogels. Zij stelt dat de jacht in deze gebieden gedurende een periode van vijftien dagen tot twee maanden in het najaar kennelijk niet in overeenstemming te brengen is met de plicht tot natuurbehoud, noch met het "hoog beschermingsniveau" waarvan sprake in artikel 1.2.1 van het milieubeleidsdecreet.

13. De verwerende partij antwoordt dat het middel uitsluitend betrekking heeft op artikel 11, 22°, van het bestreden besluit. Zij stelt dat de vergelijking die de verzoekende partij maakt tussen het oude jachtbesluit van 23 juni 1998 en het bestreden besluit niet helemaal correct en bovendien onvolledig is. De verwerende partij zet uiteen dat op grond van het oude jachtbesluit de jacht reeds was toegelaten in enkele buitendijkse gebieden langs de Zeeschelde en in de getijdegebieden van Durme, Rupel, Dijle en Nete. Op grond van het bestreden besluit is de jacht thans toegelaten in alle buitendijkse gebieden langs de volledige Zeeschelde en in de genoemde getijdegebieden, doch zowel kwalitatief als kwantitatief biedt het bestreden besluit een betere bescherming dan voorheen aan de natuur en aan de avifauna in het bijzonder, bijvoorbeeld op het vlak van de bejaagbare soorten en de openingstijden van de jacht.

14. De verzoekende partij repliceert dat het juist is dat het bestreden besluit in zeker opzicht een verbetering inhoudt, bijvoorbeeld wat sommige data, afstanden en periodes betreft. Zij meent echter dat het middel gelezen dient te worden in het licht van de verslechteringen die het bestreden besluit inhoudt. In die zin wijst zij er op dat in verschillende gebieden voorheen een principieel verbod gold op de jacht op waterwild, waar thans in die gebieden de jacht wel is toegestaan op de wilde eend, de grauwe gans en de Canadese gans. Ook meent zij dat de invoering van een verplicht wildrapport en erkend wildbeheersplan inderdaad mogelijkheden tot meer natuur biedt, maar op zich geen inhoudelijke verbetering bewijst, daar het veeleer toezichtsmaatregelen betreft. Het argument van de verwerende partij dat voorheen meer algemene jachtmogelijkheden bestonden, heeft volgens de verzoekende partij op het eerste zicht zekere waarde, maar doet geen afbreuk aan het bijzonder statuut dat aan verschillende gebieden was toegekend op grond van de Europese vogelrichtlijn of als natuurreservaat, waardoor er in principe niet kon worden gejaagd. Verder stelt zij dat ingevolge het bestreden besluit het uitzetten van fazanten opnieuw mogelijk is, die schade toebrengen aan andere fauna. Het uitzetten is weliswaar verbonden aan voorwaarden, die niet geheel absurd zijn, maar moeilijk te controleren. Voorts wijst zij op artikel 5 van het bestreden besluit, op grond waarvan de jacht op de patrijs nog steeds is toegelaten, hoewel dit nagenoeg een bedreigde soort betreft. De jacht op de patrijs is thans zelfs langer geopend dan voorheen. Wat de schending van het redelijkheidsbeginsel betreft, betoogt zij dat ecologisch verantwoord faunabeheer de beste garantie is voor de grootste biodiversiteit en dat natuurlijke predatoren een gunstige invloed hebben op de globale gezondheidstoestand van hun prooien daar zij, in tegenstelling tot jagers, eerst de zwakke dieren doden.

15. In haar laatste memorie stelt de tussenkomende partij dat het standstill-beginsel niet van toepassing is op het bestreden besluit. Zij zet uiteen dat de artikelen 7 en 9 van de Europese vogelrichtlijn strenge criteria verbinden aan de uitoefening van de jacht, die de naleving van het algemeen belang garanderen. Indien aan die criteria is voldaan, laat die richtlijn toe om de jacht op de betrokken

soorten uit te oefenen of te heropenen. De naleving van het algemeen belang is volgens de tussenkomende partij in het systeem zelf ingebakken, zodat de toetsing aan het standstill-beginsel van de regels die gelden voor de jacht op soorten die onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, zinloos is. Ook wijst zij op de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, waaruit kan worden afgeleid dat een regelgeving die een duurzame jachtbeoefening beoogt en daarbij verschillende belangen nastreeft zoals natuurbehoud, landgebruik, culturele gebruiken en het vermijden van wildschade, het algemeen belang dient. Zij merkt op dat de blinde toepassing van het standstill-beginsel op maatregelen die de jacht in overeenstemming met de Europese vogelrichtlijn versoepelen, niet met de doelstelling van die richtlijn verzoenbaar is, daar luidens de preambule van de richtlijn de jacht op de erin geviseerde soorten toegestaan is met het oog op het handhaven van een bevredigend populatieniveau. Zij zet uiteen dat populaties door tal van factoren in tijd en ruimte kunnen fluctueren, dat duurzaam beheer van diersoorten, onder meer via de jacht, bijdraagt tot het behoud van die soorten en dat een versoepeling van de jachtregelgeving niet automatisch tot een afname van populaties leidt. Aldus zou geen direct verband bestaan tussen het uitbreiden van de jachtmogelijkheden en de achteruitgang van de milieukwaliteit. Zij meent dan ook dat ingevolge de specificiteit van het duurzaam beheer van diersoorten het standstill-beginsel te dezen niet van toepassing is op de bestreden bepalingen.

Voorts stelt zij dat artikel 1.2.1 van het milieubeleidsdecreet een doelnormbepaling is, waarvan de schending niet op rechtstreekse en nuttige wijze kan worden aangevoerd. Zij meent dat die bepaling niet relevant is voor het uitvaardigen van jachtbesluiten in uitvoering van het jachtdecreet. Zij wijst op artikel 3 van het jachtdecreet waarin de wildsoorten worden opgesomd die op het grondgebied van het Vlaamse Gewest bejaagbaar zijn. Op grond van artikel 4 van dat decreet is de Vlaamse regering gemachtigd te bepalen waar en of de jacht op één of meerdere van die soorten wordt geopend, waarbij het perfect mogelijk is de jacht in een bepaald gebied te openen, terwijl dat voorheen niet het geval was, of daar soepelere voorwaarden aan te verbinden. Uit de loutere toepassing van voormeld artikel 4 kan volgens de tussenkomende partij onmogelijk een schending

van artikel 1.2.1 van het milieubeleidsdecreet worden afgeleid. Er anders over oordelen, ontneemt elke zin aan eerstgenoemde bepaling, zo stelt zij. Om dezelfde reden meent zij dat artikel 8 van het natuurbehouddecreet evenmin te dezen van toepassing is.

Beoordeling

16. Artikel 8 van het natuurbehouddecreet luidt als volgt :

> "De Vlaamse regering neemt alle nodige maatregelen ter aanvulling van de bestaande regelgeving om over het gehele grondgebied van het Vlaamse Gewest de milieukwaliteit te vrijwaren die vereist is voor het behoud van de natuur en om het standstill-beginsel toe te passen zowel wat betreft de kwaliteit als de kwantiteit van de natuur".

Artikel 1.2.1 van het milieubeleidsdecreet luidt als volgt :

> "(...)
> § 2. Op basis van een afweging van de verschillende maatschappelijke activiteiten streeft het milieubeleid naar een hoog beschermingsniveau. Het berust onder meer op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, het standstill-beginsel en het beginsel dat de vervuiler betaalt.
> § 3. De in § 1 en § 2 bepaalde doelstellingen en beginselen moeten in het bepalen en uitvoeren van het beleid van het Vlaamse Gewest op andere gebieden worden geïntegreerd. Bij de uitvoering van het beleid wordt rekening gehouden met de sociaal-economische aspecten, de internationale dimensie en de beschikbare wetenschappelijke en technische gegevens".

17. Uit de wetsgeschiedenis van het in artikel 1.2.1, § 2, van het milieubeleidsdecreet vervatte standstill-beginsel blijkt dat dit bij amendement werd ingevoegd bij de overige in deze paragraaf vervatte algemene beginselen (Parl. St. Vl. Raad. 1994-95, nr. 718-2, 2). Wat deze algemene beginselen betreft, is in § 3 van hetzelfde artikel bepaald dat bij de uitvoering van het beleid rekening wordt gehouden met de sociaal-economische aspecten, de internationale dimensie en de beschikbare wetenschappelijke en technische gegevens. Luidens de memorie van toelichting impliceert dit dat onder meer een afweging van de sociaal-economische gevolgen van het milieubeleid noodzakelijk is (Parl. St.

Vl. Raad 1994-95, nr. 718-1, 25). Ter zake blijkt uit de memorie van toelichting dat "het voor de Vlaamse regering overigens evident (is) dat in de praktijk van het milieubeleid rekening gehouden wordt met de sociaal-economische implicaties ervan" (ibid.). Het in § 3 vervatte integratiebeginsel houdt in dat de doelstellingen en beginselen van het milieubeleid geïntegreerd moeten worden in de andere beleidsterreinen van het Vlaamse Gewest (ibid., 25). Luidens de memorie van toelichting ter zake was de Vlaamse regering van oordeel dat "uitdrukkelijk moet bepaald worden dat aan het milieuvraagstuk een belangrijke plaats moet toekomen, ook in de andere beleidsdomeinen", dat "(h)iermee wordt onderstreept dat een groot gewicht moet worden toegekend aan de milieubelangen", maar dat "(w)aar precies deze milieubelangen moeten geplaatst worden op de schaal van de beleids-prioriteiten (...) niet (wordt) gezegd(, dat in) bepaalde gevallen (ze) zullen (...) moeten wijken voor andere, meer essentieel geachte beleids-prioriteiten" (Parl. St. Vl. Raad 1994-95, nr. 718-1, 26).

Artikel 8 van het natuurbehouddecreet maakt, samen met de artikelen 6 tot 9, deel uit van afdeling 1 van hoofdstuk III van het genoemde decreet, bevattende de "Algemene doelstellingen van het natuurbeleid". Deze artikelen geven luidens de memorie van toelichting algemeen aan op welke wijze invulling wordt gegeven aan de globale doelstellingen van het voornoemde decreet, dat deze doelstelling maar kan worden gehaald als ook voldaan wordt aan de eisen die de natuur aan de omgeving stelt op kwalitatief en kwantitatief vlak, dat "(z)onder in de plaats te treden van andere beleidsdomeinen, zoals het ruimtelijk beleid (...) vanuit het natuurbeleid op dit vlak eigen accenten (zullen) worden gelegd(, dat de) regelgeving die hiermee wordt beoogd, (...) alleszins aanvullend (zal) werken t.a.v. de reeds bestaande" (Parl. St. Vl. Parl. 1996-97, nr. 690-1, 7). Voorts hebben de maatregelen bedoeld in artikel 8 "tot doel de natuur en de natuurelementen te beschermen". Deze voorschriften kunnen beperkingen opleggen voor de instandhouding van deze natuurwaarden, maar mogen het gebruik volgens de bestemming van het gebied niet in het gedrang brengen. Wat het aangehaalde standstill-beginsel betreft, dit zal samen met de andere beginselen, bij de verdere planning en uitvoering van concrete maatregelen in functie van de

doelstellingen als leidraad dienen (Parl. St. Vl. Parl. 1996-97, nr. 690-1, 7).

Uit het voorgaande blijkt dat de aangehaalde standstill- en integratiebeginselen een ruime appreciatiebevoegdheid toelaten in hoofde van de overheid belast met het uitvaardigen van een jachtbesluit.

18. De als geschonden ingeroepen normen zijn beginselbepalingen. In de afweging van beleidsprioriteiten kennen zij weliswaar een groot gewicht toe aan de milieubelangen, doch geen ervan schrijft absoluut voor dat de overheid moet weigeren een nieuw jachtbesluit uit te vaardigen tenzij is voorzien in een volledige kwantitatieve en kwalitatieve compensatie in geval van aantasting van de natuurwaarden. De overheid beschikt ter zake over een ruime appreciatiebevoegdheid, die enkel marginaal getoetst kan worden.

19. Met het middel wordt uitsluitend artikel 11, eerste lid, 22°, van het bestreden besluit geviseerd, dat ten aanzien van bepaalde soorten en met inachtneming van bepaalde data de jacht opent in "de buitendijkse gebieden langs de volledige Zeeschelde en de getijgebieden van Durme, Rupel, Dijle en Nete; onder buitendijks gebied wordt verstaan het gebied tussen de laagwaterlijn en de winterdijk". Volgens de verzoekende partij heeft die bepaling tot gevolg dat het jachtgebied langsheen de genoemde rivieren duidelijk uitbreidt ten aanzien van het oude jachtbesluit van 23 juni 1998, alsook dat de bescherming van dat gebied op kwalitatief vlak afneemt.

Op de opmerking van de verwerende partij dat het bestreden besluit een betere natuurbescherming biedt dan voorheen, bijvoorbeeld op het vlak van de bejaagbare soorten en de openingstijden van de jacht, antwoordt de verzoekende partij dat het juist is dat het bestreden besluit in zeker opzicht een verbetering inhoudt, bijvoorbeeld wat sommige data, afstanden en periodes betreft.

Aangezien alleen een kennelijke achteruitgang van het beschermingsniveau in aanmerking komt, wordt vastgesteld dat door de verzoekende partij zulks in dezen niet aannemelijk wordt gemaakt.

20. Het tweede middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

21. In een derde middel voert de verzoekende partij de schending aan van de artikelen 3.b en 29 van het jachtdecreet, van het legaliteitsbeginsel en van artikel 78 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Zij wijst op artikel 29 van het jachtdecreet dat bepaalt dat het te allen tijde en overal verboden is wild uit te zetten en dat de Vlaamse regering hierop uitzonderingen kan toestaan met het oog op het behouden van wildsoorten na advies te hebben ingewonnen van de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad. Zij meent dat artikel 14, §§ 2 en 6, van het bestreden besluit dit verbod op het uitzetten van wild miskent. Overeenkomstig artikel 14, § 6, van dat besluit kunnen, teneinde het behoud van de fazant binnen de betrokken wildbeheerseenheid te verzekeren, de eieren uit broedsels van de fazant waarvan het nest bedreigd is door maaiwerkzaamheden overgebracht worden voor verdere uitbroeding, het opkweken en het voor 31 juli van hetzelfde kalenderjaar opnieuw in de natuur brengen van de jongen in hetzelfde jachtrevier waar de eieren werden verzameld. Luidens artikel 14, § 2, van dat besluit is het verboden levende fazanten te vervoeren tenzij met vergunning, afgegeven door een door de minister aangewezen ambtenaar, voor het vervoer van die levende vogels naar erkende slachterijen, naar wildbedrijven en naar plaatsen buiten het Vlaamse Gewest of om die vogels in te voeren naar kwekerijen gelegen buiten een jachtterrein.

Ook de uitzonderingsmogelijkheid vervat in artikel 29 van het jachtdecreet acht zij geschonden. Met name kan de Vlaamse regering een uitzondering op het verbod om wild uit te zetten toestaan met het oog op het "behouden" van wildsoorten, waarmee wordt bedoeld de instandhouding van een in het Vlaamse Gewest bedreigde soort, terwijl ingevolge voormeld artikel 14, § 6 het uitzetten van fazanten mogelijk is teneinde het behoud van de fazant "binnen de betrokken wildbeheerseenheid" te verzekeren.

Voorts betoogt zij dat een regelmatig advies van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud ontbreekt. Zij stelt een afschrift van een advies te hebben verkregen dat niet ondertekend was en waaruit niet blijkt wanneer het is uitgebracht en hoe de raad was samengesteld.

Ook voert zij aan dat de Vlaamse Hoge Jachtraad weliswaar op 5 juni 2003 een kort advies heeft verleend inzake het bestreden besluit, waarin wordt verwezen naar een advies van 24 september 2002, maar dat bij deze raad geen specifiek advies werd ingewonnen met betrekking tot het uitzetten van fazanten.

22. De verwerende partij antwoordt dat artikel 14, § 2, van het bestreden besluit geen betrekking heeft op het uitzetten van fazanten, zodat de verzoekende partij geen belang heeft bij dit onderdeel.

Voorts bevestigt de verwerende partij dat op grond van artikel 29 van het jachtdecreet een uitzondering op het verbod om wild uit te zetten enkel kan worden toegestaan met het oog op de instandhouding van de soort in het Vlaamse Gewest of in bepaalde delen daarvan. Zij meent dat artikel 14, § 6, van het bestreden besluit hieraan geen afbreuk doet, nu die bepaling niet zonder meer de mogelijkheid biedt om fazanten uit te zetten met het oog op de bejaging ervan, doch beoogt de broedsels van de fazant niet te laten teloorgaan door maaimachines

en dus de instandhouding van de fazant binnen bepaalde delen van het Vlaamse Gewest als doel heeft.

De verwerende partij wijst er op dat het uitzetten van de fazanten enkel mogelijk is nadat het nest bedreigd werd door maaiwerkzaamheden en indien de jachtrechthouder aan de woudmeester kan aantonen dat geen andere bevredigende oplossing bestaat om het behoud van de fazant binnen de betrokken wildbeheerseenheid te verzekeren. Aldus meent zij dat voormeld artikel 14, § 6 de restrictieve interpretatie van de uitzonderingsmogelijkheid vervat in artikel 29 van het jachtdecreet respecteert, daar het bedreigd zijn van de fazant in een bepaald deel van het Vlaamse Gewest inherent is aan de toepassing van eerstgenoemde bepaling.

Met verwijzing naar het advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad van 24 september 2002 en 5 juni 2003, stelt zij dat te dezen de bevoegde overheid op basis van haar discretionaire bevoegdheid geoordeeld heeft dat het niet valt uit te sluiten dat fazanten in sommige delen van het Vlaamse Gewest bedreigd worden in hun voortbestaan en dat om die reden voormeld artikel 14, § 6 op grond van artikel 29 van het jachtdecreet werd ingevoerd.

23. De verzoekende partij repliceert dat artikel 14, § 2, van het bestreden besluit niet los kan worden gezien van het uitzetten van fazanten en dat ingevolge een gezamenlijke interpretatie met artikel 14, § 6, van dat besluit ook jonge uit te zetten fazanten zouden kunnen worden vervoerd.

Zij stelt dat bij het verbod om wild uit te zetten geen onderscheid wordt gemaakt naargelang de afkomst van de dieren en dat bijgevolg ook geredde broedsels onder het verbod vallen. Zij merkt op dat de fazant geenszins een bedreigde soort is en kan overleven zonder uitzettingen. Zij meent dat om van een bedreigde wildsoort te kunnen spreken, de soort bedreigd moet zijn op de schaal van Vlaanderen, aangezien het jachtdecreet betrekking heeft op het Vlaamse Gewest, in artikel 3 van dat decreet geen onderscheid wordt gemaakt op territoriaal

vlak en evenmin in artikel 29 van dat decreet in een territoriaal criterium is voorzien wat het behoud van de wildsoorten betreft.

Verder stelt zij dat artikel 78 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen is geschonden, omdat het Vlaamse Gewest grondwettelijk niet bevoegd is om ten huize gekweekte dieren terug in de natuur uit te zetten.

24. In haar memorie laat de tussenkomende partij gelden dat het middel enkel gericht is tegen artikel 14, §§ 2 en 6, van het bestreden besluit en dat de verzoekende partij geen belang heeft bij de vernietiging van de tweede paragraaf van die bepaling. Evenmin meent zij dat de verzoekende partij belang heeft bij de vernietiging van de zesde paragraaf van die bepaling, aangezien ingevolge die paragraaf geen nieuwe fazanten in de natuur kunnen worden geplaatst doch enkel fazanten uit geredde broedsels kunnen worden uitgezet in hun oorspronkelijk leefgebied en de verzoekende partij luidens haar statuten precies de bescherming van de avifauna nastreeft.

De tussenkomende partij stelt voorts dat voormeld artikel 14, § 6 in overeenstemming is met artikel 29 van het jachtdecreet, aangezien eerstgenoemde bepaling geenszins een vrijbrief inhoudt om zonder meer fazanten te kweken en deze in de natuur uit te zetten, doch slechts het rapen van broedsels toelaat indien het nest bedreigd is en geen andere bevredigende oplossing bestaat om het behoud van de fazant binnen de betrokken wildbeheerseenheid te verzekeren. Het is volgens haar duidelijk dat het rapen van broedsels en de latere uitzetting slechts mogelijk is bij de bedreiging van de instandhouding van de fazant in een welbepaald gebied. Zij meent dat dergelijk gebied beperkt kan zijn tot het gebied van een wildbeheerseenheid, daar de afdeling wetgeving van de Raad van State in zijn advies van 3 juli 2003 duidelijk gesteld heeft dat voormeld artikel 14, § 6 in overeenstemming kan worden geacht met artikel 29 van het jachtdecreet indien het voortbestaan van de fazant in het Vlaamse Gewest of in "bepaalde delen" ervan bedreigd is.

Voorts stelt zij dat uit het eerste advies van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud blijkt dat die raad aandacht heeft gehad voor de regeling inzake het uitzetten van fazanten.

25. In haar laatste memorie stelt de verwerende partij dat op grond van artikel 29 van het jachtdecreet een uitzondering op het verbod om wild uit te zetten enkel kan worden toegestaan met het oog op het behoud van wildsoorten, wat niet impliceert dat de betrokken soort met uitsterven bedreigd moet zijn.

Voorts meent zij dat het feit dat artikel 14, § 6, van het bestreden besluit opgenomen is in een jachtbesluit, niet betekent dat het de bedoeling zou zijn van die bepaling om fazanten uit te zetten voor de bejaging ervan. De betiteling van een besluit is immers niet bepalend voor de inhoud van alle erin opgenomen bepalingen. Zij wijst erop dat het bestreden besluit ook bepalingen bevat die de verkoop en het vervoer van wild regelen en dus een doeltreffende bescherming van het wild beogen. Zij merkt op dat ook het principiële verbod op het uitzetten van wild in een decreet betreffende de jacht is opgenomen.

26. In haar laatste memorie laat de tussenkomende partij gelden dat de verzoekende partij niet langer over een actueel belang beschikt bij het middel, aangezien de bestreden bepalingen bevestigd zijn in artikel 26, § 2, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend en de verzoekende partij die bepaling niet heeft aangevochten met een annulatieberoep.

Voorts wijst de tussenkomende partij op het tweede lid van artikel 29 van het jachtdecreet, dat bepaalt dat, in geval van uitzonderingen op het verbod om wild uit te zetten, de Vlaamse regering regels opstelt met betrekking tot het aantal en de soorten uit te zetten wild, alsook met betrekking tot de terreinen. Nu ingevolge die bepaling het aantal uit te zetten dieren beperkt wordt, meent de tussenkomende partij dat die bepaling niet de herintroductie van een uitgestorven

soort beoogt, maar wel de instandhouding van het jachtwild. Herintroductie met het oog op het behoud van bedreigde soorten vereist immers niet dat dergelijke beperkingen moeten worden voorzien.

Verder stelt zij dat de term "instandhouding" overeenkomstig de Europese regelgeving moet worden geïnterpreteerd. Op grond van de Europese habitatrichtlijn en vogelrichtlijn dient aan die term immers een ruime invulling te worden gegeven en wordt hieronder niet enkel het behoud van met uitsterven bedreigde soorten verstaan, maar ook het behoud of herstel van populaties in een gunstige staat van instandhouding.

Beoordeling

27. Artikel 14, § 2, van het bestreden besluit luidt als volgt :

> "Het is verboden levende fazanten te vervoeren tenzij met vergunning, afgegeven door een door de minister aangewezen ambtenaar, voor het vervoer van die levende vogels naar erkende slachterijen, naar wildbedrijven en naar plaatsen buiten het Vlaamse Gewest of om die vogels in te voeren naar kwekerijen gelegen buiten een jachtterrein".

Artikel 14, § 6, van het bestreden besluit luidt als volgt :

> "Indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat om het behoud van de fazant binnen de betrokken wildbeheerseenheid te verzekeren, kunnen de eieren uit broedsels van de fazant waarvan het nest bedreigd is door maaiwerkzaamheden overgebracht worden voor verdere uitbroeding, het opkweken en het voor 31 juli van hetzelfde kalenderjaar opnieuw in de natuur brengen van de jongen in hetzelfde jachtrevier waar de eieren werden verzameld. Het overbrengen van de eieren en jongen wordt door de jachtrechthouder gemotiveerd in een melding aan de woudmeester".

28. Artikel 14, § 2, van het bestreden besluit betreft het verbod om zonder vergunning levende fazanten te vervoeren. Die bepaling houdt geen verband met de mogelijkheid om fazanten uit te zetten, bepaald in artikel 14, § 6, van dat besluit. Het is dan ook onduidelijk waarom de verzoekende partij voornoemd artikel 14, § 2 in haar betoog betrekt.

In zoverre het middel gericht is tegen artikel 14, § 2, van het bestreden besluit, is het onontvankelijk.

29. Voor zover het middel gericht is tegen artikel 14, § 6, van het bestreden besluit, wordt vastgesteld dat die bepaling praktisch letterlijk overgenomen is in artikel 26, § 2, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend.

Tegen die bepaling heeft de verzoekende partij geen annulatieberoep aangetekend, zodat niet ingezien wordt welk belang zij nog heeft om de annulatie van artikel 14, § 6, van het bestreden besluit na te streven.

Het middel is evenmin ontvankelijk in zoverre het gericht is tegen artikel 14, § 6, van het bestreden besluit.

30. Het derde middel is niet ontvankelijk.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

31. In een vierde middel voert de verzoekende partij de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het besluit van de Vlaamse regering van 13 maart 1991 betreffende de instelling en organisatie van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (hierna : besluit van 13 maart 1991), doordat voorafgaand aan het bestreden besluit geen advies werd ingewonnen bij het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer. Volgens de verzoekende partij valt niet in te zien waarom voorafgaand aan een besluit dat onder meer betrekking heeft op wildbeheer geen advies wordt ingewonnen bij een onderzoeksinstelling die op dat vlak gespecialiseerd is.

32. De verwerende partij antwoordt dat in het bestreden besluit de verschillende data van opening en sluiting van de jacht worden bepaald en dit in uitvoering van artikel 4, eerste lid, van het jachtdecreet. Zij merkt op dat noch in het jachtdecreet, noch in het besluit van 13 maart 1991 voorzien is in een voorafgaand advies terzake door het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer. Bovendien stelt zij dat de bevoegde overheid wel degelijk kennis krijgt van het onderzoek verricht door de afdeling Wildbeheer van voormeld Instituut en dat ook uit het advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad blijkt dat met dat onderzoek rekening wordt gehouden.

33. De verzoekende partij repliceert dat het advies van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer weliswaar niet wettelijk verplicht is, maar dat het toch van onzorgvuldig bestuur getuigt dit advies niet formeel in te winnen en te integreren in de besluitvorming. Wel stelt zij op 2 december 2003 een brief te hebben ontvangen van de verwerende partij, waarbij een kopie was gevoegd van een advies verleend door het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer met als titel "IBW-advies omtrent het Openingsbesluit 2003-2008". De verzoekende partij betwijfelt evenwel of dit een advies betrof over het eigenlijke ontwerp van het bestreden besluit, aangezien erin geen sprake was van de uitzetregeling van de fazant.

Beoordeling

34. Het bestreden besluit is genomen in uitvoering van artikel 4 van het jachtdecreet. Die bepaling luidde op het ogenblik van het bestreden besluit als volgt :

> "De Vlaamse Regering bepaalt minstens vijfjaarlijks na advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de in artikel 10, derde lid, van het koninklijk besluit van 15 september 1924 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 12 april 1977 bedoelde gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad, voor het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het Gewest, voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild en voor elke jachtwijze de data van de opening en van de sluiting van de

jacht.

De besluiten betreffende de opening en de sluiting van de jacht worden ten minste dertig dagen voor de op grond van het eerste lid bepaalde datum bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad".

Die bepaling vereist niet dat het advies wordt ingewonnen van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer.

Evenmin vereist het besluit van 13 maart 1991 dat voorafgaand aan het besluit tot opening en sluiting van de jacht het advies van dat Instituut wordt ingewonnen.

35. Voorts maakt de verzoekende partij niet aannemelijk dat de verwerende partij, door het niet-inwinnen van het niet-verplicht advies bij het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, het zorgvuldigheidsbeginsel zou hebben geschonden. Uit een aanvullend stuk van het administratief dossier blijkt dat naar aanleiding van het bestreden besluit in elk geval een advies is opgesteld door voormeld Instituut. Bovendien wordt in het verplicht advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad van 24 september 2002 rekening gehouden met het onderzoek van het Instituut.

36. Het vierde middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeven juli tweeduizend en elf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,

bijgestaan door

Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Elisabeth Impens	**Luc Hellin**